

به نام خدا

درآمدی بر زبان‌شناسی شناختی

و ارائه‌ی برنامه‌ی طرحواره‌های تصویری لایه‌ای

دستورالعمل‌ها

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی ورامین (پیشوا)

۱۳۹۱

سرشناسه: قراگوزلو، ندا، ۱۳۵۴ -

عنوان و نام پدیدآور:

درآمدی بر زبان‌شناسی شناختی و ارائه‌ی برنامه‌ی طرحواره‌های تصویری لایه‌ای/ ندا قراگوزلو.

مشخصات نشر: تهران: اندیشه‌سرا، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۷۲ ص. مصور، جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۱۶-۷۷-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: دستور زبان شناختی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۴۰۴ق ۱۶۵

رده‌بندی دیویی: ۴۱۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۹۵۰۲۰۴

انتشارات اندیشه‌سرا

درآمدی بر زبان‌شناسی شناختی

و ارائه‌ی برنامه‌ی طرحواره‌های تصویری لایه‌ای

نوشته‌ی: دکتر ندا قراگوزلو

چاپ اول، ۱۳۹۱، شمارگان ۲۰۰، ۶۰۰۰ تومان

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۱۶-۷۷-۱ ISBN 978-600-5716-77-1

حق چاپ و نشر محفوظ و هرگونه استفاده از محتوای این کتاب به داشتن اجازه‌ی کتبی از ناشر نیازمند است.

«انتشارات اندیشه‌سرا» از انتشار کتاب‌های ارزشمند حمایت می‌کند: ۰۹۱۲۳۱۶۱۶۸۷

www.andishehsara.org

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	علم شناسی
۷	زیان‌شناسی شناختی
۱۱	چشم اندازهای فلسفی شناختی
۱۲	توانایی‌های شناختی زبانی
۱۶	معنی شناسی فلسفی
۱۷	دستور شناختی
۱۹	ویژگی‌های دستور شناختی
۲۱	طبقه بندی فرآیندهای شناختی
۲۱	تصور
۲۲	مقوله بندی
۲۳	دو دیدگاه متفاوت در زمینه‌ی مقوله بندی
۲۲	مدل سنتی ارسطویی
۲۴	نظریه‌ی نمونه‌ی اعلأ و ساختار مقولات واژگانی
۲۵	تعبیر صحنه
۲۶	زاویه‌ی توجه
۲۸	کانون توجه
۲۹	شرح صحنه
۳۰	ضبط صحنه
۳۰	طرحواره‌های تصویری
۳۱	ویژگی‌های طرحواره‌های تصویری
۳۷	طرحواره‌های تصویری و معنای زبانی
۳۷	طرحواره‌های تصویری و افکار انتزاعی
۳۸	انواع طرحواره‌های تصویری
۴۰	اصول بنیادی معنی شناسی شناختی

۴۱	نظریه‌های اساسی معنی‌شناسی شناختی
۴۱	نظریه‌ی طرحواره‌های تصویری
۴۲	معنی‌شناسی دایره‌المعارفی
۴۳	مقوله‌بندی و مدل‌های شناختی ایده‌آل
۴۳	معنی‌شناسی شناختی واژگانی
۴۴	نظریه‌ی استعاره‌های مفهومی
۴۵	نظریه‌ی فضاهاى ذهنی
۴۶	نظریه‌ی ادغام مفهومی
۴۷	برنامه‌ی طرحواره‌های تصویری لایه‌ای
۴۷	تفاوت میان مفاهیم اساسی و معنی
۴۹	مفاهیم واژگانی
۴۹	صورت‌زبانی و ویژگی‌های مفهوم‌واژگانی
۵۰	عدم محدودیت صورتهای زبانی به یک مفهوم‌واژگانی
۵۰	ارزش‌معنایی مفاهیم واژگانی
۵۰	پتانسیل معنایی
۵۲	ذخیره‌سازی مفاهیم واژگانی
۵۳	قابلیت ارجاع مفاهیم واژگانی
۵۳	مدل‌های تجربی
۵۵	زیرمدل‌های تجربی
۵۹	بازبینی رابطه‌ی مفهومی جزء واژگی بر مبنای زبان‌شناسی شناختی

مقدمه

کتاب حاضر به منظور آشنایی بیشتر دانشجویان رشته‌ی زبانشناسی با حوزه‌ی زبانشناسی شناختی و همچنین افراد علاقه‌مند به این شاخه‌ی زبانشناسی تألیف شده است. با امید به این که مورد استقبال این گروه قرار گیرد.

نویسنده، بخش اول این کتاب را به معرفی و توصیف اصول و مفاهیم شناختی اختصاص داده است و در بخش دیگر هم به ارائه‌ی برنامه‌ی طرحواره‌های تصویری لایه‌ای پرداخته است. از آنجا که بررسی چگونگی شکل‌گیری روابط مفهومی در سطح واژه‌های زبان فارسی از دیر باز تا کنون مورد توجه زبانشناسان بوده است، ارائه‌ی برنامه‌ای جهت پیشبرد هدف حاضر و توصیف چگونگی شکل‌گیری این گونه روابط مفهومی در سطح واژه در چارچوب زبانشناسی شناختی خالی از لطف نمی‌باشد. برنامه‌ی طرحواره‌های تصویری لایه‌ای در چهار سطح مفاهیم واژگانی، سطح طرحواره‌های اولیه، طرحواره‌های ثانویه و سطح ارتباطات میان طرحواره‌ای عمل می‌کند و با ایجاد تعاملاتی میان طرحواره‌های تصویری در لایه‌های مختلف بر موجب خلق روابط مفهومی در سطح واژه‌های زبان فارسی می‌شود. مؤلف در این کتاب از میان تمامی روابط مفهومی در سطح واژه، رابطه‌ی مفهومی جزء واژگی را برگزیده است تا به عنوان نمونه‌ای از یکگونه روابط در مدل شناختی طرحواره‌های لایه‌ای و نیز بر اساس اصول و مفاهیم رویکرد شناختی مورد بررسی قرار گیرد.

در اینجا باید از تمامی کسانی که این حقیر را در این راه یاری نموده‌اند تشکر و سپاسگزاری کنم. ندا قراغوزلو